

Kommunala pensionärsrådet (KPR)

Datum	2020-04-16
Tid	Kl. 09.30 – 11.00
Plats	Distanssammanträde via Skype
Justering av protokoll	Justerare är ordförande Niklas Säwén och Lasse Brandhammar.

Närvarande

Eila Nilsson	Finska föreningen
Kjell Olofsson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Lillian Borg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Aagoth Lögdahl	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Ing-Britt Höglin	SKPF, Svenska kommunalpensionärers Riksförbund
Lasse Brandhammar	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Margret Bergström	SPF, Sveriges pensionärsförbund

Niklas Säwén (<i>ordf.</i>)	(S) kommunstyrelsen
Christina Nordenö	(S) kommunstyrelsen
Niklas Evaldsson	(V) kommunstyrelsen
Catrin Eliasson	(L) kommunstyrelsen
Caroline Grafström	kommunsekreterare

Inbjudna

Mats Abramson	lokalstrateg, vård- och omsorgsförvaltningen
Anette Ståby	ekonomichef, vård- och omsorgsförvaltningen
Åsa Bellander	kommundirektör

1 Mötets öppnande

Ordförande Niklas Säwén öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

2 Val av justerare

Att jämte ordföranden justera protokollet väljs Lasse Brandhammar.

3 Dagordning

Dagordningen godkänns.

4 Föregående protokoll

Läggs med godkännande till handlingarna.

5 Information om kommunens hantering av Corona-pandemin kopplat till gruppen äldre

Niklas Säwén (S) som är ordförande i vård- och omsorgsnämnden (VON), informerar om hur Corona-pandemin påverkar verksamheten som riktas till äldre.

Den ansträngda situationen påverkar bemanningen inom äldreboenden och hemtjänst mest på grund av sjukskrivningar. Bemanningen klaras av just nu men kan bli en utmaning i en snar framtid om pandemin inte mattas av och om antal smittade ökar. Inga semestrar godkänns just nu. Man har anställt nya personer som är permitterade bl a från hotellnäringen så att undersköterskor primärt kan arbeta med vård. Sommarvikariatet förlängs upp till 6 månader och personer anställs redan från och med nu.

För att minska smittspridningen inom hemtjänsten så minimeras antalet personer hos brukare med misstänkt smitta. Man försöker också värna den goda kontinuitet som Sundsvalls hemtjänst har jämfört med många andra kommuner, men självklart är det en utmaning med högre sjukfrånvaro. Andra yrkesgrupper i kommunen kan göra sådana arbetsuppgifter som att handla mat för att undvika att undersköterskor potentiellt kan bli smittade i kön på matvarubutiker och sedan bli sjuka. Möjligheten att vikariera på flera arbetsplatser begränsas under pandemin.

Kommunens aktivitetscentrum för dementa och Träffpunkter är stängda. Vissa av aktiviteterna som har funnits i aktivitetscentrums verksamhet kan istället göras hemma hos brukare.

I kommunen har det varit besöksförbud på äldreboenden sedan den 12 mars. Den nationella förordningen om besöksförbud kom senare, den 30 mars.

I ett kort perspektiv är tillgången på skyddsutrustning tillräcklig. Niklas informerar om att det finns en samordning i länet kring just detta och att bl a Härnösands kommun har fördelat utrustning till Sundsvall. En större beställning av nytt material är gjord.

Sedan den 8 april erbjuder kommunen personer i riskgrupp hjälp med handling av mat om man inte har hemtjänst eller inte kan få hjälp av anhöriga eller bekanta. Detta sker med hjälp av frivilligorganisationer och/eller anställda i kommunen som handlar och levererar varorna. Butiken fakturerar sedan i efterhand. Annonser om detta har gått ut i olika medier.

6 Lokalbehovsplan för äldreomsorgen

Lokalstrateg **Mats Abramson** är inbjuden till rådet för att informera om vård- och omsorgsförvaltningens förslag till plan för äldreomsorgens boenden. De förslag som presenteras för KPR är fortfarande arbetsmaterial och har ännu inte överlämnats till nämnden.

Det finns just nu finns 22 äldreboenden med 923 permanenta platser. Det finns 4 servicehus med 184 platser och 85 kortvårdsplatser fördelade på boendena. Totalt antal permanenta platser är 1107 platser.

Mats informerar om prognos för antal äldreboendeplatser, förutsatt att behovet är oförändrat jämfört med tidigare år. Fram till 2030 är det 380 platser som behöver tillskapas. Detta gäller alltså äldreboenden, inte servicehusplatser. Vissa boenden behöver ersättas och ”utfasningen” av servicehusen bedöms kunna göras inom ramen för prognosen. Prognosen kan påverkas av olika saker – resurserna inom hemtjänsten, tillgång alternativa boenden, samarbete med regionen, anpassning av ordinära bostäder, medicinska framsteg, välfärdstekniken.

Utgångspunkter för förvaltningens förslag har varit följande: den ekonomiska åtgärdsplanen för nämnden, lokalutredning av äldreboenden, befolkningsutvecklingen, socioekonomisk utredning för att utjämna sociala skillnader, lokalprogram för nya äldreboenden och boendenas utformning.

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till nämnden gällande plan för äldreomsorgens boenden är följande:

- Påbörjad konvertering av servicehus ska fortsätta.
- Nämnden bör ha strategisk styrning så att fler kan bo kvar hemma i ordinärt boende efter 65 år. Aspekter som trygghet, säkerhet och risk för ensamhet bör beaktas.
- Ersätta de boenden som inte är bra för brukarna. Förvaltningen ska återkomma till nämnden med förslag på två boenden som ska fasas ut.
- Att bygga ut befintliga boenden är det snabbaste sättet att tillskapa nya platser. Solhaga kan byggas ut med ca 90 platser och Alnösol med ca 50 platser. Om- eller tillbyggnad av Ljustagården bör ske eftersom boendet är för litet och behöver renoveras. Genom att först bygga till huset som står mitt emot kan man sedan evakuera till den nya byggnaden för renovering av den gamla delen. Det kan bli ca 190 platser totalt och effektiviteten ökar.
- Se över förutsättningarna på Kristinelund – skapa ett tiotal nya äldreomsorgsplatser på tomma ytor i entréplan. Skapa en avdelning med finsk profil och samla den demens- och finskspråkiga vården i samma hus.
- Se över boendet Rutsgården som endast har 18 platser. Boendet är inte bra ur brukar- och personalperspektiv. Bland annat är utemiljön inte tillfredsställande. Det är även svårt att belägga platserna och rekrytera personal.
- Se över Lindgården eftersom det kommer bli tomma ytor på boendet framöver. Utredda vilka grupper som ska vara där.
- Ge uppdrag till fastighetsavdelning att se över utemiljöerna vid äldreboenden. På flertalet boenden finns det inte en uteplats, plats för aktiviteter, mm
- Ökad utbyggnad av IT-infrastrukturen på boendena, bl a för att lättare kunna använda olika typer av välfärdsteknik.

Fråga ställs om hur det arbetas med alternativa boendeformer. *Mats svarar* att förvaltningen anser att antalet Trygghetsboenden bör utökas. Just nu finns det två sådana på Norra Kajen och i Sidsjön. De återstående servicehusen kan eventuellt göras om till Trygghetsboenden eller andra alternativa boendeformer,

Fråga ställs om status för införande av IT-infrastruktur på äldreboenden. *Mats svarar* att det inte är helt tillfredsställande. Man har börjat med några boenden och det finns medel för att fortsätta arbetet. Det är en relativt lång process eftersom behov av IT-investeringar även finns på boenden för personer med funktionsnedsättningar samt socialpsykiatri. Ordförande Niklas berättar att kommunfullmäktige har avsatt medel för just detta och att det nu under Corona-pandemin tydligare har märkts att det är en viktig fråga.

Niklas meddelar att när vård- och omsorgsnämnden beslutat om plan för äldreomsorgens boenden så kommer KPR att få information om detta och delges beslutet.

7 Information om tjänstemännens förslag på åtgärder för att sänka kostnaderna i kommunen inför budgetarbetet

Ordföranden Niklas inleder med att berätta att informationspunkten är med på dagordningen för att ge rådet möjlighet att ställa frågor om förslagen på besparingsåtgärder och för faktainhämtning. Respektive pensionärsrepresentant kan sedan ta med informationen till respektive pensionärsorganisation och diskutera detta vidare. Vid KPR-sammanträdet den 7 maj kommer det finnas möjlighet att lämna in synpunkter och inspel till de politiska partierna inför slutfasen i budgetarbetet. Beslut om budget fattas av kommunfullmäktige den 22 juni.

Från och med 2022 ska kostnaderna i Sundsvalls kommuns verksamheter vara 300 miljoner kronor lägre. På uppdrag av politiken har ett projekt arbetat fram möjliga förslag på hur det kan gå till. Dessa förslag ligger till grund för det politiska arbetet med att ta fram en ny mål- och resursplan (budget). Kommundirektör **Åsa Bellander** är inbjuden till KPR för att presentera förslagen som förvaltningarnas tagit fram.

Åsa presenterar kortfattat projektets slutrapport som innehåller förslag till möjliga besparings- och effektiviseringsåtgärder. Hon beskriver också beroendet av omvärlden, då särskilt ekonomiska efterverkningar av Corona-pandemin, som eventuellt kan komma att ändra på förslagen.

I projektet har det gjorts kostnadsjämförelser med andra jämförbara kommuner. De 25% som har de lägsta kostnaderna i en rad områden har man tittat närmare på. Ett mål har varit att nivån på Sundsvalls kommuns kostnader för varje verksamhet ska befinna sig bland de 25 % lägsta. Åsa visar förslagen från de olika förvaltningarna för att komma i ram.

Det finns övergripande förslag om årliga effektiviseringskrav som handlar om att långsiktigt säkra en lägre kostnadsnivå. Förslagen inom det området innefattar att inte kompensera löneökningar och att inte ersätta pensionsavgångar. Detta berör samtliga förvaltningar och omfattar ca 100 medarbetare. Det är bättre att göra omorganiseringar av

personal än att behöva göra uppsägningar. Två möjliga besparingsområden är också minskat antal medarbetare inom den samlade administrationen och minskade kostnader inom servicecenter och Drakfastigheter. Bedömningen är att det går att minskat antal medarbetare inom administration med 70 tjänster till 2024. Det handlar mycket om samordning. Drakfastigheter och servicecenter har en dyrare organisation än nödvändigt och där går det göra besparingar med ca 104 miljoner kronor till 2024.

Kommunen behöver göra en översyn av intäkter. Detta kan leda till höjda taxor, höjda avgifter i badhus för vuxna, slopande av fria parkeringar och en effektivisering av att rekvirera lönebidrag.

Stadsbacken AB har fått i uppdrag att tillsammans med dotterbolagen ta fram förslag på hur man i första hand kan minska bolagens kostnader, och i andra hand öka intäkterna. Målet är att förbättra resultatet med 100 miljoner. De förslag som lämnats handlar övervägande om intäktsökningar och inte lika mycket om minskning av kostnader.

Summan av förslagen till möjliga besparingar är 485 miljoner kronor.

Åsa avslutar med att presentera de områden i förslaget som kan ha direkt påverkan på äldre:

Inom kommunstyrelsens verksamhetsområde (kollektivtrafik)

- Förändrad prissättning och minskad subventioneringsnivå av seniorkort ger ökade intäkter.
- Ersätta bussturer med lågt eller inget resande med anropsstyrd trafik och minskning av utbudet i stadstrafiken vid lågtrafiktider kan ge minskade kostnader.

Inom stadsbyggnadsnämndens verksamhetsområde

- Minska kostnader för väg- och järnväg, parkering samt parker.

Inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde (Förslagen motsvarar ca 30 % av nämndens hela budget.

- Avveckla utvecklingsbidrag och subventionerade hyror (bl a Njurunda Folkets Hus)
- Neddragning av ett antal bidragstyper: lokal- och anläggningsbidrag, verksamhetsbidrag, arrangemangsbidrag, studieförbundsbidrag mm
- Avveckla en rad verksamheter t ex Tonhallen, Sveateatern, museiverksamhet Norra berget, Svartviks industriminnen, programverksamhet i Kulturmagasinet
- Avveckla ett antal badhus

KPR kommer få ta del av de förslag som särskilt tydligt berör äldre. Arbetsmaterialet skickas ut till rådet efter sammanträdet.

Pensionärsrepresentanterna i rådet uttrycker en oro för hur man ska kunna föra dialog med varandra och med respektive organisation om detta innan den 7 maj, med tanke på den korta tiden och att man inte kan träffas fysiskt p g a Corona-pandemin. Ordföranden uppmanar rådet att höra av sig till honom eller kommunkonferensledare Caroline om man ser att det finns något sätt som kommunen kan underlätta denna dialog.

Nästa KPR-sammanträde:

Datum: 7 maj 2020

Tid: 09.30 - ca 11.00

Plats: Distanssammanträde via Skype

Justeras:

Niklas Säwén (S)
Ordförande

Lasse Brandhammar
Justerare

Caroline Grafström
Sekreterare